

O Grace Vlam o se teineititi e iwa ona tausaga o lo o nofo i Holani i le 1940 i le taimi o le Taua Lona Lua o le Lalolagi. Faatoa amata ona osofaia e Nazi Siamani ia Holani.

PA! PA!

Ua ta le tolu i le vaveao, ma e sa tuipomu le aai. I le tasi o le minute sa moe ai Grace i lona moega, ma o le isi, sa tau mai e Tama ia i matou uma e pulolou uma. O lea ua faapupuu Grace i lalo o le laulau i le umukuka ma lona tama, tina, ma tuagane laiti, o Hipa ma Alavini.

Sa ia faalogo i le papa o pomu ma le taei o tioata i fafo. Sa matuai leotele lava!

"O le a le mea o le a tupu i ai tatou?" Na fesili ai Grace ia Tama.

Sa seluselu e tama lona lauulu. Sa ia tali mai, "Ou te le iloa." "Ae fai se tatou tatalo."

Sa uu vavalalata e le aiga o Vlam le tasi ma le isi.

"Tama Faalelagi pele e," sa tatalo atu ai Tama, "faamolemole puipui saogalemu lo matou aiga."

E lei umi lava, ae ua faiifo lemu le pisapisao. Sa le toe iai ni pomu papa. Ua saogalemu i latou!

Na uu e tina le lima o Grace ma ataata atu ia te ia.

"Manatua ina ua faamau tatou i le malumalu!"

Sa lulu le ulu o Grace. Ina ua latou o ese mai

Initonesia i Holani, sa mafai ona afe i Iuta ma faamau ai i le Malumalu o Sate Leki.

"Po o le a lava le mea e tupu, o le a tausia e le Atua lo tatou aiga," sa faapea mai ai le Tina.

I le aso na sosoo ai, sa lagona e Grace ia sailini faailomo faalavelave a o iai o ia i fafo i le nofoaga faitele o le aai. Na ia vaai ae ma iloa vaalele i luga ae o lona ulu, ma mea uliuli laiti o lo o pauu mai ai. Sa tu o ia iina, pulatoa, ua matale tele lona gutu.

Na amata ona ee atu se tamaloa ia te ia. "Tamoe!

O pomu mea na!"

Sa faataalise atu Grace i lona aiga, ua tatavale lona

fatu ina ua ia taunu saogalemu e oso atu i le faitotoa i luma.

I ni nai aso na sosoo ai, na pulea aloaia ai e Nazis—o taitai ia o le malo o Siamani—ia Holani. O nisi o taimi na latou aveina ai tagata o e sa avea ma galulue i le militeli o ni pagota. Ma ona o Tama sa galue i le militeli a Dutch, sa vaavaai ma le totoa o ia e auofisa o le Nazi.

"Ae le tupu lena mea ia Tama," sa mafaufau ai Grace. "O i tatou o tagata o le Ekalesia, ma o Tama o se taitai i le auperesitene o le misiona. O le a puipuia o ia e le Atua"

Ina ua tuanai le faapau ifo o pomu, na tuua ai loa e le aiga o Vlam lo latou aai. I se tasi aso i lana aoga fou, na faalogo Grace o femusuai isi tamaiti aoga.

"O nisi tagata na ave faapagota nei!"

"Pe toe foi mai ea i latou?"

Sa fefe Grace. Po o manuia Tama? Sa tamoe o ia i le saosaoa na ia mafai ai. A o faatopetope ifo i le faitotoa, na ia iloa Tina i le alafale.

"Pe moni ea?" Na fesili ai Grace. "Ua alu Tama?"

Sa le i tautala Tina, ae na iloa e Grace mai ona foliga faanoanoa ua aveesea Tama. O ia ua faapagota o tagata-otaua. Sa faalagolago Grace i le puipui. Na fefe tele o ia ua le tagi ai.

"O le a le mea tatou te faia nei?" sa ia manatunatu ai.

I lena taimi, sa faalogoina ai e Grace se leo, "O le a e toe vaai i lou tama." O se leo filemu ma manino. Na iloa e Grace o le leo o le Agaga Paia. Na maua ai e ia se lagona lelei itiiti.

Na leiloa e ia po o le a tonu le mea o le a tupu, ae na ia iloa o le a tausia saogalemu o ia ma lona aiga e le Tama Faalelagi.

Efaia pea . . . ■

E alala le tusitala i Niu Jersey, ISA.

"Po o le a lava le mea e tupu, o le a tausia e le Atua lo tatou aiga," sa faapea mai ai le Tina.

O Se Leo o le Filemu

Saunia e Megan Armknecht

E faavae i se tala moni

